

UJVIDÉKI HÍRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 18 korona
 Negyedévre 4 K 50 f.
 Egy hónapra 1 K 80 f.
 Egyes szám ára mindenütt 6 Fillér.

Politikai napilap

Főszerkesztő:
Mayor József.

Felolós szerkesztő:
Dr. Königstättler Ottó.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Erzsébet-tér 7.
 Megjelenik
 hétfő kivételével mindnap.
 Telefonszám 180.

Conrad vezérkari főnök felmentése

Fontos katonai megbízást kap. — A király a Mária Terézia-rend nagykeresztjével tüntette ki.

Bécs, március 2.
 (Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Öfelsége a király ma a következő kéziratot intézte:

Kedves báró Conrad tábornagom!

E háború első fázisában, mint a hadsergőparancsnokság tanácsadója ellenségeink hatalmas túleréjét, gyengüknek világos felismerésével a legjobban tudta kezdeményezéssel ellensúlyozni. Tiszta ítélőképessége a legsúlyosabb helyzetekből is megtalálta a kivetelő utat.

A háború további folyamán celtudatos együttműködésben hűséges szövetségeseinkkel, a szükséges haderőket döntő helyen és kellő időben alkalmazta, valamennyi harctéren a győzelmes hadműveletek alapjait megtérítette és újabbán támadó hűszegő ellenségeink terveit megthüstította. Nekem is mindenkor önzetlen tanácsadóam volt.

Midőn Önt most összes fegyveres erőm vezérkari főnöki állásától felmentem, hogy kipróbált erejét más fontos helyen érvényesíthessem, szükségét érzem, hogy látható jelet adjam bizalmannak és hálás elismerésemnek.

Előülheltelen érdemeiért katonai Mária Terézia-rendem nagykeresztjét adományozom Önnek. Lússa különös megbecsütésem nyilvánítását abban, hogy Önnek azt a keresztet adtam át, amelyet hűség és vitéz hadsergem kérésére ez évi január hó 17-én feltettem és azóta viseltem.

Baden, 1917. március hó 2-án

Höztendorfi Conrad Ferenc 1842-ben született Pentzingben, katonai család gyermeke, a Terézia katonai akadémia elvégzése után 1871-ben az 1. sz. tábori vadászszázalój hadnagya lett, 1874—76-ig kitűnő eredménnyel elvégezte a hadiskolát, vezérkari tisztt lett, az okkupáció idején Bosznia-Hercegovinában és Dalmáciában volt alkalmazva. 1883-ban az 1. sz. gyaloghadosztály vezérkari főnöke, 1888-ban a taktika tanára 1892-ig, e ckekben az években a 93. gyalogerredhez csapatszolgálatra vonult be, amely-nél 1894-ben erredessé lépett elő.

1895-ben az 1. gy. e. parancsnoka, 1899-ben az 55. gyalogdandár parancsnoka, 1903-ban a 8. gy. hadosztály parancsnoka és altábornagy lett, 1906-ban pedig vezérkari főnök. Érdemeiért békében a Lipót-rend nagykeresztjét, I. oszt. vaskorona-rendjelét kapta és a 39. sz. ezred tulajdonosa lett. A háborúban az 1. o. katonai érdemkeresztet kapta és a kadsereg második vezérredese lett. Károly király tábornagya nevezte ki. Vilmos császár az 5. porosz gárdazred főnökévé nevezte ki és a Pour le Merite-rendjellel tüntette ki.

Károly s. k.

Arz a vezérkar főnöke.

Bécs, március 2.
 (Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A király a következő táviratot intézte!

Kedves Arz gyalogsági tábornokom!

Kinevezem Önt összes fegyveres erőm vezérkari főnökévé. Baden, 1917 március 2-án.

Arz 1857-ben Nagyszébenben született, ott végezte iskoláit, egy-éves önkéntes lett a 23. tábori vadászszázalójnál, 1878-ban tényleges tisztt, a hadiskolát elvégezte, 1888-ban a vezérkarhoz került, 1893-ban a vezérkar igazgatóságának főnöke, 1908-ban a 61. dandár parancsnoka, 1912-ben a 15. gyaloghadosztály parancsnoka és altábornagy lett, megkapta az I. oszt. Vaskorona-rendet és Lipót-rendet, a háború kiöresek a hadügyminisztérium azon osztályának főnöke, mely a

mozgósítást vezette. Utóbb a 15. hadosztály parancsnokaként résztvett a keletgalíciai és kárpáti harcok intézésében. Mint a 6. hadtest parancsnoka Limanovánál és Lapalownál győzelmes csatákat vív, csapatai Gorlicénél, Brest-Litovsknál és Tarnownál tüntették ki magukat. Vilmos császár a Pour le merite-rendjellel tüntette ki. A román betöréskor Erdélyt néhány hét alatt felszabadítja és győzelmes csatákat vív Erdély keleti részén. Decemberben az orosz offenzívát veri vissza.

Károly s. k.

A képviselőház ülése.

Budapest, március 2.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata)

A mai ülésen a munkapárti Zabraczky József mondotta el a szűbeszédét. Talpraesett, rövid beszédében a katonai orvosok és lelkészek valláskülönbőség nélküli nagy érdemeit méltatta a fronton és a front mögött. Beszédében még védelmébe vette a központosítást az igazságtalan támadásokkal szemben. Az ellenzék is nagy figyelemmel hallgatta a szónokot.

Gróf Apponyi Albert mondott nagy beszédet, amelynek nagy részét külpolitikai dolgok foglalták el. Visszautasította Holló Lajos állításait a háború kitörésének okairól és gazdag tudásából merített adatokkal bebizonyította, hogy ez a háború orosz háború és csak az orosz háború kitörése miatt robbant fel az a feszültség, amely egyfelől Németország és Franciaország között, másfelől Németország és Anglia között uralkodott. Az egész nemzet végső erejének megcsiszálásával követeli a háború mielőbbi győzelmes befejezését. Fejtegetését a munkapárt is ismételtén zajos tapsal honorálta. Beszéde belpolitikai részében hevesen támadta a kormányt a kiegyezés és a választójog miatt. A jelentést nem veszi tudomásul.

Következett két érdekes ellenzéki beszéd: Kállay Ubul és gróf Teleki Pál, aki ma tartotta első felszólalását. Mind a két szónok élesen kritizálta a kormányt.

Békegyűlések

Amerikában.

Genf, márc 2.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Newyorkból jelentik: Amerikában nagy az izgalom békegyűlések tartanak. Egyedül Newyorkban 16 békegyűlésen tüntettek a háború ellen.

A Jarov Dale legénysége zárlat alatt.

Berlin, március 2.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Wolf-ügynökség jelenti: A Reuter-ügynökség szerint Amerikában nagy az izgalom, hogy a Jarov Dale amerikai hajó legénységét Németország fertőző betegség ürügye alatt zárlat alatt tartja. A hajó egyik angol matróza kitűtése tisztában megbetegedett és ha nem történik újabb megbetegedés, március 7-én a vesztegárz lejár.

Báró ur könyvet árul a hadsergeknek

Rejtélyes, előkelő két pesti ur látogatott el Ujvidékre. Kifogástalan igazolvánnyal, katonai tekintélyek ajánlataival jelentkeztek, mégis mintha a vádoló gyanu árnyéka lopódzott volna a két titokzatos gentlemen nyomába. A gyanut az ujvidéki rendőrség is osztotta, de mire érdeklődtek irántuk, egy csomó bankjeggyel gazdagabban, már messze távolodtak az ujvidéki határtól.

Az egyik báró Splényi-nek írta magát a szálloda vendégkönyvébe, a másik pedig dr. Wagner hírlapírónak. Hadijót-konyságban utaztak. A báró ur és titkára könyveket árultak a hadsergeknek és csak a hadsergészállítókat tisztelték meg látogatással.

Előzetesen megjelentek a pétervárdi várban, ahol a várparancsnok gyanútlanul, igazolósorokat adott a részükre. Ahogy azonban az üzleteket köölték, mind gyanusabbnak tűntek fel. Azt állították, hogy a fronton küzdő katonáknak küldendő könyvekre gyűjtének. Mindenütt mást mondtak és az elismervény, a mellyel nyugtázták a felvett összegeket, a legjobban elárulta, hogy gyűjtésüknek nem lehet köze a becsülletes, önzetlen jótékonyhadhoz.

Ellenőrző szelvény nélküli és számozatlan elismervényeket adtak ki, úgy látszik, hogy a báró ur a legnagyobb bizalmat élvezte az ugynevezett Tábori Levelek Terjesztési Osztálya részéről, amely hangzatos című hivatalral el kellett számolnia.

Egész közönséges papíradarabka volt az elismervény a következő szöveggel:

ELISMERVÉNY

K 280, azaz kettőszáznyolcvan koronáról, mely összegget Gerich István urtól 2000 példány Tábort Levelek-ért (Feldbrüef) a mai napon hiány nélkül felvettem.

A Tábori Levelek Terjesztési Osztálya. Dr. Wagner

Báró Splényi

Báró Splényi neve gyűjtőkörökben nem ismeretlen. Ha jól emlékezünk, gyűjtőszelvénye miatt már volt afférja. Ujvidékről több száz koronát vitt el a tábori levelekért, amelyek talán sohasem fognak megíródni. Bizonyos, hogy báró Splényi azért hagyta el sietve Ujvidéket, mert tartott attól, hogy előbb-utóbb kiderül a machinációja.

Most valamelyik más városban aratja a tábori leveleket, helyén volna, ha a hatóságok betekinteneének a Tábori Levelek Terjesztési Osztályának titkaiba.

Ezerkétszáz nyomorgó család megsegítése.

Utban a tizenhatodik ezer korona.

Ezerkétszáz nyomorgó család gyors megsegítése eddigi fárasztó munkásságunk jóleső eredménye. Tizenhárom napja járjuk be a várost, a legféltrebb utcákat, a legtipikusabb nyomortanyákat, teli tarsolylyal nyitunk be a szomorú hajlékokba, ahol a hidegség és az éhség tanyázik és távozásunkkor felvidult, örvendő arcok, életöszönőket viszesztanyert szegény, szerencsétlen nélkülözők küldik halájukat Ujvidék nemesszivi társadalmának.

Ezerkétszáz nyomorgó család hideg szobája fült át azóta és ugyanannyi éhező család jutott azóta forró leveles és jó meleg ételhez. Ezerkétszáz család sok-sok gyereket fel nem ruházhattak, meztelen testükre meleg téli ruhát nem adhattunk, kicsi lábukra cipőt nem ruházhattunk, de igen sok meleg téli ruha, igen sok cipő nyomán kelt áldás száll a jó emberek felé.

Garmadaszámra érkeznek a levelek, segélyt kérő, könyörgő irások, mesterkéltlen megajánlók, egymás mellé rakott betűkkel: a segélyezettek halálját tolmácsolja minden tollvonás. Mintha a hála könnyei áztatták volna ezeket az irásokat.

Azalatt pedig egyre jönnek az adományok. A jó emberek kitoglyhatlan tömege. Nap-nap után hoz a posta rózsaszínű és sárga utalványokat. A fronton harcoló dicső katonáink, — akiknek lelket megacélozta már a harmadéves borzalmas vérzivatar, az az átok, — ami az emberiségre szakadt, — most meglágyult szívvel, lírikus sorok kíséretében küldik pénzükkel a nyomorgó, szenvedő szerencsétleneknek.

Vidéki községek, falvak aranyos lelkű jótévedőinek szűk a maguk községének szegénysége, meleg, jószágos szívükkel adakoznak az ujvidéki nyomor enyhítésére is.

Csupa jószágot, nemessielküiséget, áldozatkészséget látunk, amelyet eléggé meg nem hálaíthatunk, de amikor ezerkétszáz nyomortanyának lelkünkben örökké megmaradó emlékein végtegetünk, mégis arra kérjük a jó embereket, akiknek száma egyre nő, ne engedjék elpusztulni azokat a megsegítésére váró nyomorgókat, akik azért esnének el a segélyzéstől, mert meglátogatásukra, noha reggeltől estig fáradhatatlanul járjuk jószágos lelkű urisszonyokkal és nemesszivi urleányokkal a szenvedés szomorú tanyáit, mindaddig sor nem kerülhetett.

Ne maradjon egyetlen gyomor éhesen, ne maradjon egyetlen szoba fűtetlen, ne maradjon egyetlen szerencsétlen anya, aki csak pusztá két karjába tudja takarni didergő, meztelen, kicsi apróságait.

Az a szobor, amelyet a megsegítettek a jó embereknek lelkük, szívük mélyén emelni fognak, arany betűkkel fogja hirdetni minden idők örök dicsőségére: a jószivi emberek e csodás, példátlan, fenséges áldozatkészségét.

A még nélkülözők, szenvedők fel-felhangzó jajkiáltásai, segítségnyújtásai a megkondított vészharang utolsó akkordjai.

Jó emberek, menjünk: mentsük meg őket is!

Mayor József.

Tek. Ujvidéki Hírlap

Helyben.

A városunkban megindított lelebaráti mozgalom igen szép eredménnyel jár.

Igen sokakat segítettek ki a nyomorból. Mi is részesültünk benne, ami igen jól esett. Különösen ártatlan gyermekeinket áditatták fel vele. Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, kik ehhez a mozgalomhoz adományaikkal hozzájárultak. Legjobbán köszönjük azoknak, kik személyesen győződtek meg nyomorköről.

Fogadják hálás köszönetünk nyilvánítását

Kalina Antalné, Lattyák Jánosné, Bancsi Sándorné, Schuber Józsefné, Mátyas-Király-utca 24.

Egy levél a sok közül. A szegény nép hájlája: a sok jóért, amit sohasem felejtenelek el.

Egy lelkes kis diák, piros-pozsgás arccal, örömtől csillogó szemekkel jött be hozzánk és elhozta magya a kiáltványát. Közreadjuk, mint e nagyszerű mozgalom fájlósan szép epizódját.

Az ifjúsághoz!

A háború dúló fergetegében, mikor az apa és a testvér együttesen védi a hazát az ádáz ellenségtől, az itthon maradtokat közül pedig sokan nyomorognak, sokszor nincs nekik egy betéző falatjuk sem, hogy éhségüket csillapítsák. Azért fordulok tehát az ifjúsághoz, oly bizalommal, mert az ifjúság még minden red róti munkát hű odaadással végezteti el, csupán csak hazaszeretből. Azért hát kisdiaákok ne sajnáljátok megakartított pénzeteket, amilyel már is egy szegény család szegénységét enyhítitek nemes adományaikkal. Ezzel csak szeretetet tanusított a haza iránt. Ti nem mehettek a harc-térre, a hazát védeni apátiokkal, ti csak ha valami jót, valami nemeset cselekedtek: ez a ti hazaszeretetek.

Egy kis diák.

Ma már 645-en ebédelték a két népkonyhán. Kifőnő leves, izletes főzelék, kenyér, volt a mai étrend. A két vöröskeresztes konyha büszke lehet a főztjére és a rekordteljesítőképességére.

Ma is hét bizottság buzgalkodott. Régi, ismerős nevek: Stessel Rezsőné, dr. Decsy Dezsőné, Moser Józsefné, özv. Mudrochné, Rosenfeld Dezsőné urasszonyok, Krausz Blanka és Juliska urleányok, Achs Izor, Jocsák Kálmán és Mayor József

Helyszükre miatt a ma beérkezett tekintélyes nagy összegű adományokat holnap számunkban közöljük. Közél vagyunk a 16. ezreshez és ha az adományok ma is szép számban érkeznek, tán túl is lépjük.

Ma délután 1—6 óráig ujonan alakított lelkes bizottságok járják be a házakat és arra fogják kérni a jó embereket, meleg régi gyermekruhákat, régi cipőket, fehérműndadjanak a didergőknek. Alig van ház, hol régi ruha nem akadna. A jó Isten is megáldja értük, a kiujult tét: a szerencsétlen nyomorgók leg-hatalmasabb ellensége fehér szakállal újra visszatért ide.

A Szénközpont és Ujvidék szénellátása.

Ujvidéknek nincs szerencsége a Központokkal, noha más városoknak is számtalan a panaszaik a Központok ellen, amelyeknek működése sehol sem elégti ki a közönséget és a Központok működéséhez fűzött várakozásokat.

A Cukorközpontról rég meg van a magunk véleménye. A szerdai közgyűlésen arról a tetteletlen és rosszul funkcionáló Központról Profuma Béla polgármester is lesújtó véleményt mondott.

A Haditermény Részvénytársaságot se kell bemutatnunk. Ez az országos, jogos népszerűtlenségnek örvendő Központ működése a legszigorubb elítélést érdemli meg.

A Borközpontról is közöltünk már épületes dolgokat.

És a Központok méltó sorába lép most az Országos Szénbiztosítási elnevezésű Központ, melyről, amióta Ujvidéken széninség van, most hallunk először. Prémierje méltó társaihoz: a Cukor-, Borközpontokhoz és a Haditerményhez.

A Népbank — amint tegnap már hirt adunk róla — a Pester Lloydban 30 vagon kocszot ajánlott fel eladásra. A Szénközpont is tudomást szerzett erről és az eladásra felkínált 30 vagon kocszot a 72/1917. M. E. kormányrendeletben gyökerező jogánál fogva zár alá vette és figyelmeztette a Népbankot a súlyos büntetőjogi következményekre, amelyekkel bármely részének elszállítása jár.

Eddig még érthető volna valahogyan az ügy, de ami ezután történt, az a város vezetőségét is érélyes lépésekre fogja ösztökélni és azt sehogys sincs kedvűnk a szenesektől eltérni. Elég bajunk van a magunk szenesivel.

A Szénközpont a Népbank kocszából nyakra-főre eldirigál egész vagonokat. A Vulkán gépgyár részére 5 vagon kocszot, Temesvári város 7 vagon kocszot és Nagyvárad városa részére 5 vagon kocszot oldott fel a zár alól, míg a többi zár alatt marad, úgy hogy Ujvidéken a Népbank 1 gramm kocszot se adhat el belőle.

De a Szénközpont tetejébe még zár alá vette a Szerb Szövetkezeti Bank 15 vagon kocszot és utóbb a városunkban levő összes kocszot is.

Csodálkozunk kell a Szénközpont eljárásán, Ujvidéken zár alá veszi az egész városban volt kocsz-készleteket, azt máshova dirigálja el és azzal másfél rendelkezik, anélkül, hogy megkérdezné a város vezetőségét, hogy nem-e állhat elő Ujvidéken az a helyzet, hogy Ujvidék kocsz nélkül marad és máshonnan kell hosszú könyörgés után kocszot szereznünk.

A város vezetősége ma délutánra értelezletre hívta a szénkereskedőket és a velük folytatott tárgyalások után a Szénközpontnál (elaborált) eljárása miatt a következő távirati felszólamlást tette:

1917. Országos Szénbizottság Budapest.

„Távirati és írásos rendelkezései alapján Népbanknál 30 vagon kocszot zár alá vettem, amelyből Vulkán gépgyárnak 300, majd 200, Nagyváradnak 500, Temesvárnak 700 mászát szállítani engedélyeztem: a fennmaradó készlet 13 vagon.

Népbanknak van ezenfelül 200 mm. darabos, 300 mm. akna- és díszene, amely itteni fűrdőnek eladva. Szerb Szövetkezeti Banknak 800 mm. porszene van. Ezenfelül 14 vagon kocszot zár alá helyeztem, de három vagon itt helyben eladva lévén, kérek engedélyt ennek szállítására. Tekintettel arra, hogy az összes fűtőanyagok eldiszponálásával az itteni szegény nép a legnagyobb nélkülözéseknek lenne kitéve, mert otthon semmi fűtőanyagja nincs, beszerezni nem tudott, hanem 50—100 kilonként vásárolja szükségletét, kérem sziveskedjen a készlet egy részét nekünk visszahagyni, nehogy utóbb esetleg máshonnan kelljen ide szállítani s ezzel a vasutakat hiába terhelni, az árakat pedig fokozni.

Ujvidék szab. kir. város rendőrfőkapitányi hivatala. 1917. évi március hó 1.

Payeré Nándor s. k.

rendőrfőkapitány.

Profuma Béla polgármester ez alkalomból ubjól összeíratta Ujvidék szén és kocsz-készleteit és megállapította, hogy Ujvidéken szerdán reggel a következő készletek voltak:

Freud J. özvegyénél 70 mázsa darabos szén, Schwartz Testvérek-nél 50 mázsa darabos és 40 mázsa porszén, a Népbanknál 350 mázsa darabos, 350 m. porszén és 3000 m. kocsz, Bauer Gyulánál 150 m. kocsz, Schulz Vilmosnál 150 m. porszén, a Szerb Szövetkezeti Banknál 800 m. kocszszén, 1500 m. kocsz, Paul és Hettesheimernél 120 m. darabos szén és 40 m. kocsz, végül a Légszeszgyárnál 50 m. kocsz.

A Szénközpont el akarja vinni tőlünk a kocszot. Ma elviszi a kocszot, holnap a szenet. A Cukorközpont február végéig csak a decemberi cukrot szállította le, a Borközpont sejeles bór hulladékokat küldött, a Haditermény nem küld lisztet.

A Központok csödbe kergetik az ország közellátását.

A sorozás második napja.

Pénteken folytatták a 26—45 évesek sorozását. A sorozáson dr. Marčekovich Imre polgármesterhelyettes elnökölte, a bizottság tagjai pedig: Salgó Lajos honvédszázados, Gara Gyula főhadnagy, dr. Reinitz Miksa honvédfőorvos, dr. Wagner Károly tisztii főorvos és dr. Szanto Aladár tb. tanácsos voltak.

Besorozták többek közt a következőket: Mihály György földműves, Yukovics Péter napszámós, Mengli Mihály kocsivezető, Koledin Vitályos napszámós, Gavrilovics Vazul kisbirtokos, Csavics Sándor kereskedő, Mayer József Henrik cipőkereskedő, Silics Zsarkó mezőőr, Silics Demeter gimn. tanár, Sztanokovits Vitályos kocsis, Paics Vazul kisbirtokos, Trischler Gyula vr. hivatalnok, Tortics Mihály szobafestő, Tarkó Lajos postaszólo, Lejnár Mihály kömlves, Kovács János postaszólo, Jurik Pál váltókezelő, Csirics Gábor postamester, Lyubojevics Sebő zenész, Dragomirovics Tódor fuvaros, Szabó István napszámós, Veszelinovits Péter földműves, Krsztics Nikifor kisbirtokos, Jakscis Milos cipészemester, Fehérvári István adótsizt.

A sorozást szombaton is folytatják.

A kaboli rablógylkosok a tábla előtt.

A szegedi tábla helybenhagyta az ujvidéki törvényszék ítéletét.

A kaboli véres tragédia elhalványuló emlékeit tegnap a szegedi tábla felidézte. Felebbezés folytán a szegedi tábla tegnap foglalkozott a kaboli rablógylkosok büntünyével és rövid tárgyalás után a tábla helybenhagyta az ujvidéki törvényszék ítéletét. Szeptember 21 én történt az elvetemült rablógylkosság Kabolon, melynek szerencsétlen áldozatai *Sleinitz* Hermán és *Kiss* Iván voltak. A nyomozásnak hosszúságos kutatás után sikerült a teteseket kézrekeríteni. Letartóztatott három kaboli suhancot: *Csicsovác* Brankó, *Szullis* Iszót és *Kikas* Iván. A két előbbi megszárította le a kaboli boitosaszonyt és a kislfiát és *Kikas* Iván viszont más rablásokban volt a büntársuk. Az ujvidéki törvényszék január 4-ikén mondott ítéletet a három gonosztevő fejére. *Csicsovác*ot és *Szubitsot* 15—15 évi fegyházra és *Kikas* 5 évi fegyházra ítélte a törvényszék. Az ítéletet a vádlottak valamennyien megfélembtezték, így kerültek a kaboli bünnyeg aktái a szegedi tábla elé. A három kaboli haramiát erősen megvasalva szuronyos fogházörök kísérték át Ujvidékről Szegedre. *Ringhoffer* Lajos táblabíró elnöklése alatt álló tanács bírálta felül az ujvidéki törvényszék ítéletét. *Csicsovác*ot dr. *Filop* szegedi ügyvéd mellet közvédte, a másod és harmadrendű vádlottak védelmét dr. *Csilling* Károly ujvidéki ügyvéd látta el. A tábla rövid tanácskozás után indokainál fogva helybenhagyta az ujvidéki törvényszék ítéletét annyi változtatással, hogy a büntetésbe beszámítják a vizsgálati fogságot.

Az ujvidéki törvényszék ítélete ezzel jogerőre emelkedett és a vészkész rablógylkosok mögött 15 évre lezáródik a fegyház ajtaja.

Uj akciót ígér a cár a románoknak.

Kopnhága, március 2.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Orosz lapok jelentése szerint a cár a román királyt a 18. orosz ezred főnökévé nevezte ki. Egyben a királyhoz intézett táviratában megígérte a cár, hogy az oroszok és románok új, nagy közös akciót kezdenek.

Amerika Németország hadüzenetét várja.

Frankfurt, március 2.

(Az Ujvidéki Hírlap telefonjelentése.)

Newyorkból jelentik: A kongresszus Wilsonnak csak a védelmi intézkedésre adta meg a meghatalmazást, hogy az amerikai hajózás szabadságát biztosítsa. Az egyéb meghatalmazást a kongresszus megtagadta. Az amerikai lapok követelik a háborút. A félhivatalos sajtó viszont Németországot várja a hadüzenet, mert Amerika csak a jogos érdekei megvédését akarja.

Az oroszok ötszörös rohamát leg súlyosabb veszteségükkel vertük vissza.

— Höfer mal jelentése. —

Budapest, március 2.

(Hivatalos) KELETI HARCTÉR: Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: Nincs újság.

József főherceg vezérézredes arcvonala: A mestancsejli szakaszon az oroszok tegnap délután újra megkezdtek erőfeszítéseiket, hogy a néhány nap előtt elvesztett állásokat visszazerezzék. **Ötször rohamoztak arcvonalunk ellen, de minden alkalommal leg súlyosabb veszteségük mellett visszavertük őket. Tüzérségünk kiváló érdemeket szerzett. Kirlibaba területén ellenséges századok előretörései megfiusultak.**

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: A Narajowka mentén rohamcsapataink egy orosz tisztet, 170 löny legénységet fogtak el és 3 gépfegyvert és 3 aknavetőt szállítottak be. Zloczotól keletre és a Stóchod területen feléledt az ágyutüz.

OLASZ HARCTÉR: Változatlan.

DÉLKELETI HARCTÉR: A Tomoricától délkeletre fekvő területet csapataink ellenséges bandáktól megtisztították.

Höfer aítábornagy.
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés.

Berlin, március 2.

A nagyfőhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR: Ypern és Arras között az ellenség több felderítő előretörése eredménytelen maradt. Souchezről keletre és délre iekvő árkaik ellen élénk tüzelés után erős angol osztagok nyomultak előre. Visszavertük őket. Közélszárban 20 fogoly és egy géppuska maradt kezünkön. Az Ancre területen sokszoros összecsapások folytak állásaink előterén. Itt és a Sailly melletti angol lézkek kiüszitása alkalmával 30 foglyot és 3 géppuskát szállítottunk be. A francia arcvonalon több helyi váltakozás folyt. Louvrontól délre rohamcsapataink az ellenség második árokvonalából néhány foglyot hoztak magukkal.

KELETI HARCTÉR: Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Rigától nyugatra és délre a Miagziól és Naroc tó között a Szarca mentén, valamint a felső Szereth és a Dnjester között időnkint élénk volt a harci tevékenység. **A Narajowka keleti partján rohamcsapataink előretörése teljes sikerrel járt. Az orosz állásban feirobbantottunk aknavölgyeket, elfogtunk egy tisztet, 170 löny legénységet és három-három géppuskát és aknavetőt zsákmányoltunk.**

József főherceg vezérézredes arcvonala: Az oroszok ötszörös nagy veszteségekkel járó rohammal megkísérelték, hogy a valepuinai uttól északra iekvő magaslatot visszavegyék. Minden támadás összeomlott állásaink előtt.

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja és a Macedon arcvonalon: A helyzet változatlan.

Ludendorff, első főszállásnester.

Felfegyverzik az amerikai kereskedelmi hajókat.

Amsterdam, március 2.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Washingtonból jelentik: Az alsóház 403 szavazattal 13 szó ellen elhatározza, hogy az amerikai kereskedelmi hajókat felfegyverzi.

28 hajót sülyesztett el két német buvárhajó.

Berlin, március 1.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Hivatalosan jelentik: Két ujonnan visszaérkezett tengeralttjáró elsülyesztett 15 gőzöst és 13 kisebb hajót 64500 tonna tartalommal. A tengeralttjárók egyike lrország déli partján harcra bocsájtkozott egy felfegyverzett gőzossal és a segítségére érkezett torpedóáldözöket több ágyúvélással eltalálta. Az elsülyesztett gőzösekkel 8800 tonna granát, 3300 tonna gabona, 15000 tonna szén és sok egyéb hadiszer veszett a tengerbe.

A fiz esztendő

Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár.

Az Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár 1916. évi jelentése előtt a sablontól és megérdemi, hogy egyes részleteivel, amelyek közérdekűek, mi is foglalkozunk.

A beszámoló az intézet tíz esztendő múltjára vetett rövid visszapillantással kezdődik. „Ujvidéki városában, — ugymond — ahol megalakulásunk alkalmával több régi tetterős és jónévi intézet állott fenn, az Ipar és Keresk. Takarék szintén megfelelő helyet tudott biztosítani magának. E haladásnak egyszerű a magyarázata: fejlődött maga a város is e tíz év alatt népességben és jólétben, vagyonban és forgalomban, igényekben és szükségletekben, kultúrában és a gazdasági élet minden terén. Nekünk csak ezen természetes folyamattal kellett nyitott szemmel lépést tartanunk.”

Egyszerű, de igaz szavak ezek. A takarékpénztár a nagy pénzösség dacára a kockázatmentes tiszta banküzlet keretében akar továbbra is dolgozni és semmiféle új, háborús üzletágat nem vezet be. Ezt csak helyeselni tudjuk, mert valóban semmi szükség sincs arra, hogy bankjaink konkurenciát fejtsenek ki annak a kereskedő- és iparosországnak, amelynek hitellel való támogatása képezi feladatukat.

Az intézet harmadik háborús mérlege 4,800,000 korona betétet tüntet fel, amely a két év előtti állománynak éppen háromszorosát teszi ki. A jelentés ezt az általános pénzösség mellett is elsősorban a bizalom fokmérőjének tekintsi s noha a betétek jelentős része a béke helyreálltával előrelátóan a termelésben keresi majd elhelyezését és jelentékeny összegű betét fog bizonyára az ezután következő járadék kibocsátásokhoz is elvonatni, az intézet reméli, hogy az elfoglalt pozíciót ezentul is tarthatja, sőt realis üzletpolitikával fejleszteti is.

A nagy pénzösséget élénken jellemzi, hogy a takarékpénztár 965,000 koronás saját tőke és 4-8 millió betét mellett 1,600,000 kor. feles készpénzzel és egy és egy-negyed millió, jobbadán hadikölcsönből álló értékpapírtárcával rendelkezik. Emellett a pénzbeosztónés még egyre tart s az intézet ma már 5 $\frac{1}{2}$ millió korona betétet kezel.

A hadikölcsönjegyzésről ezt mondja a jelentés: „A hadikölcsön sikerének előmozdítására a legkomolyabban dolgoztunk. Betevőinket az igen szeryen betéti kamatbál előtérbe állításával, szakszerű érveléssel és például saját jegyzésünkel buzdítottuk a minél nagyobb arányu jegyzésre. Így sikerült a 4. és 5-ik hadikölcsönnél 4,800,950 korona jegyzést gyűjtenünk, amivel piacunkon kiváló rangsot biztosítottunk magunknak.”

Megemlékszük a jelentés arról is, hogy az intézet saját házába költözött, melynek helyére, amint az építkezési viszonyok megengedik, modern székházat fognak emelni. A korábbi intézeti ház eladásából származó 40 ezer koronás rendkívül hasznos nem a szokásos módon — az évi haszon gyarapítására — számolja el, hanem ezen tekintélyes összeggel létesíti az intézeti tisztviselők nyugdíjalapját. A haszonfelosztási javaslatnál a régi óvatos

politikát követik. Eszerint a 84000 koronányi hasznóból miként az előző két évben is, 25 ezer koronát fordít az intézet tartálfelállítására, osztalékra pedig 45500 koronát, ami az eddigi 5 1/2%-os háborús osztaléknak 6 1/2%-ra való felemelését jelenti.

Az intézet vasárnap délelőtt 10 órakor tartja — új helyiségében ezuttal első ízben — tizedik évi közgyűlését s ez alkalommal egy az intézet részvényeseit, mint üzletbarátait szívesen látja. A tizedik évforduló hazahozta az intézet vezérigazgatóját Kassovitz Miksát is, akinek az intézet felvirágztatása körül kiváló érdemei vannak. Az intézet agilis igazgatósága mellett neki köszönhető, hogy e takaréknézár számottevő tényező a város gazdasági életében és bizalommal tekintünk ily vezetés mellett ezen nagyráható intézet további működésére.

HIREK.

Vései Elek hivatalában. Vései Elek, t. főkapitányunk, akit becégségre néhány hetre elszóított lelkiismeretesen és kiváló szakértelemmel teljesített munkássága mellől, pénteken reggel újra átvette a büntető osztály vezetését, melyet tavólléte alatt ifjú Zambauer Ágoston rendőrkapitány töltött be általános megelégedésre. Vései Eleket hivatalának újbóli elfoglalása alkalmából tisztviselőtársai meleg szeretettel fogadták.

Ujvidéki új hadnagyok. A ki-
rái *Mährer* Simon zászlócs a 52. honvéd gy. e. kötelekében honvéd-hadnagy, *Schomann* Antal zászlócs a 86. gy. e.-ben és ifjú *Schomann* János, a 3. vartüzetszázalójában hadnagyokká nevezték ki.

Az összeférhetetlenségi bizottság ülése. Budapesti tudósítók telefonálják: A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága ma folytatva tárgyalásait Mandly Samu összeférhetlenségi ügyében, Baró Papp Géza, Szinyei Merse Félix és gróf Széchenyi Emil összeférhetlenségi ügyében elfeledte a bizonyítás kiegészítését. A delutáni ülésben Baros János ügyei kerültek tárgyalásra. Baros kijelentette, hogy sem Dickmann, sem pedig a Harsányi cég érdekében nem járt el pénzért. A bizottság elhatározta, hogy megkérdi a hadügyminisztert, hogy Baros János mikor és mi módon érdeklődött a hadügyminisztériumban. Azonkívül eskü alatt kihallgatják Dickmann Jenőt, Simonyi-Semadam Sándor és Hámyr László összeférhetlenségi ügyében az eljárást megszüntették.

A Vöröskereszt előadása a Gyermek-Othton javára. A helybeli Vöröskereszt Egyesület atól a nemes tervől vezérelve, hogy a háboruban hősi halált halt újvidéki polgárok árván maradt gyermekeinek Othton adhasson, gyorssegély-akciókkal párhuzamosan mozgalmat indított üdvös eszméje megvalósítása céljából. A jótékony, emberbaráti cél mielőbbi elérhetése végett ma, szombaton este 8 órakor a

Tivoli-mozgósínház helyiségében remek műsorral előadást rendez a Vöröskereszt. Haddiélet a görzi hídfőnél a címe Erényi Elemér hadnagyi felolvasásának, amelyre a színpompás képekkel kísérik fogja. A 160 vetített és 3 mozgófénykép bemutatása szombaton történik, ajánlatos tehát idejében jegyet szerezni a nagyszerű bemutatóra. Jegyek az *Ujvidéki Hírlap* kiadóhivatalában és este a pénztárnál válthatók. Helyárak: páholy 250 K, I. o. ülőhely 1-80 K, II. o. 1 K, III. o. 0-60 K. Felülízületeket köszönettel fogad a Vöröskereszt választmány.

Kik akarunk cukrot árusítani? A városi közlemezési ügyosztály felhívja mindazon kereskedőket, akik hatósági cukor elárusítással foglalkoztak, vagy foglalkoznak, hogy f. évi március hó 4-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a városi közlemezési ügyosztálynál jelenjenek meg elszámolás céljából és annak bejelentése végett, kívának-e továbbra is hatósági árut árusítani? Akik meg nem jelennek, hatósági árut nem kapnak.

A közlemezési ügyosztály hivatalos órái. A városi közlemezési ügyosztálynál a hivatalos órák további intézkedésig 8-tól 2-ig tartanak.

Hadiérettségi. Pénteken fejeződtek be az újvidéki magyar főgimnáziumban a hadiérettségi vizsgálatok, amelyen *Megyessy* Ferenc igazgató, mint a min. biztos helyettese elmökölt. Ot fiatal diák: *Vályi Béla*, *Wiesinger* Károly, *Wagner* László, *Lusztig* Hugó és *Grossinger* Károly, akik mind az öten a katonai szolgálatra alkalmosoknak nyilvánították, az érettségi vizsgálatot is sikerrel tették le.

A Hitelbank cukrot kínál. A Hitelbank cukrot kínál, de nem ad. Elszedi a pénzt, zsebvégvága s aztán szől idétlen alapításának a Cukorközpontnak, hogy gondoskodjék az a cukor leszállításáról. Hogy miként fogad szót a Cukorközpont gazdájának, azt Ujvidék nagyon jól tudja, keserű lesz a szánk íze, ha cukortalan helyzetünkbe gondolunk. A Hitelbank most ismét jön, pénz kér, 29.000 koronáért 250 mázsa kristálycukrot kínál. Az ajánlat persze, hogy kapunk, a 29 ezer koronát Ujvidék el is küldte már, de egyben megsugta a Hitelbanknak, hogy *azonnal* szállítsa az árut, mert a városban a legnagyobb cukorhiány van. Március is elérkezett már, de Ujvidék a Cukorközpont jóvoltából még nem kapta meg a januári 250 mázsa cukorkontingensét sem. Február 20-án táviratban sürgette meg a város a Cukorközpontnál, Hitelbanknál és a Közlemezési Hivatalnál a mielőbbi leszállítást, de eddig eredménytelenül. Felvetődik a kérdés, hogy mily joga használja fel a Hitelbank Ujvidék ottfekvő 29 ezer koronát hónapokig, ha a pénz ellenértékét, az árut, eszbe sincs nagyreményű Cukorközpontjának Ujvidékre idejuttatni. Nincs arra mód, hogy csak akkor adjunk pénzt ennek a társaságnak, ha már az ellenértékét elküldötte címünkre?

Aszaltszilva kapható. A közlemezési ügyosztály közli, hogy még 52 láda szilva áll a köönség rendelkezésére. Egy láda 25 kg.

ára 70 korona. A vételár a közlemezési ügyosztályban dr. Kovacs-
vics kapitánynál fizetendő ki, aki az átvételre az utalványt kiadja. A szilva a Vörös Kereszt Traudaifil-
le kórházában vehető át.

Politikai betörés a zürichi osztrák-magyar főkonzulatán.

Zürich, március 2

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A zürichi osztrák-magyar főkonzulatúsa betörést követtek el. Minden jel arra vall, hogy politikai betörés történt. Elvitték 50000 korona értékű aranyat, sok más értékes dolgot és az összes okmányokat. A legrajfjaltabb módon hajtották végre a bűntettet és azt hiszik, hogy a betörőknek az okmányok voltak a legfontosabbak.

Esélyesített olasz gőzös.

Lucano, márc. 2.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Coromerea 3100 tonnás olasz gőzös esélyesítették.

Wilson nyilatkozik.

Hága, március 2.

(Az Ujvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Wilson pénteken nyilatkozik a kongresszusban. Nagy érdeklődéssel várják, hogy vajon az éinök beszédében nyilatkozik-e a hadüzenetről.

Kiadótulajdonos: Ujvidéki Hírlap lapkiadó és nyomdai részvénytársaság.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Közlemezési díjak: 10 szől 1 korona. Minden további szől 10 fillér. Vastagabb betűk szedeti 200 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. Apró hirdetésekre is jelleges levelekre vonatkoznak felvilágosításra szolgáló kiadóhivatali telefonok.

Drága. Soká már nem birom. Minden gondolattal kívánom látni, addig is bizon bennem. Eszemből erzelmeikkel mindhalál.

Keresek legkésőbb április 1-ére vagy előbbre ketszobos butorozatlan lakást. Cim a kiadóban.

Elköltözés miatt még rövid ideig eladó, zongora, olajfestmények, kézimunka, gobelin képek, korai-gyöngyök, régi ékszer, antique kályhaellenző, marvány mosó tükörrel, kézimunkák, üres üvegek stb. Futaki ut. Olga villa.

3 szobából és mindenki mellékelésig álló lakást keresek háttérrendőrség vagy a Futaki-ut közlemezésben. Cim a kiadóban.

Munkás aki irni olvasni tud és a plakát ragasztáshoz ért, azonnal felvétetik az Ujvidéki Hirdetési Vállalatnál. Duna-utca 18.

A Forgalmi Részvénytársaság közleményei.

MEGVÉTELRE AJÁNLUNK:

Divatölzetet ural- és női áruk teljes raktárát. Szállított egy bácsme-
gyei járás székelyében, elsőrangú kaszinói helyiséggel, bevonulás
miatt nagyon kedvező fizetési feltételekkel. Vondóllót a futaki-uti
piacon, legjobb helyen, jókárban levő berendezéssel. Uri lakóházát,
kisebbit a Petőfi-utcában és több más házat a város különböző részén

FORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGHOZ

Ujvidék Winkle-palota, K. L. u. 37. (Márkovics Sz. D. üzlete mellett)

Telefon: 297. Sürgönycim: Forgalom.

Szöbeli vagy írásbeli felvilágosításokat díjtalanul adunk.

Könyvelési munkákat délelőtre el-
vállal Cim a kiadóban.

Kitűnő német magyar levelező meg-
felelő állást keres. Ajánlatok „Kö-
moly e-ő” jelige alatt a kiadóba ké-
retnek

Grand Hotelben hónapos szobák olcsó
árban kaphatók.

Battányi-utca 17. számú sarokház
szabad kezűbő eladó. Bővebbet
ugyanott.

Üzlet-berendezés, áruval együtt eladó.
Cim a kiadóban.

Értesitem a m. t. közönsé-
get, hogy üzletemben ezentul

női, férfi és gyermek fehérnemű varrást,

monogram és fehérnemű
hímezést, ágylakarak, stórok
és vitreagok összeállítását,
minden kézimunka monti-
rozását jutányos árban
elvállalom. Teljes kelengyé-
ket is vállalok.

Kiváló tisztelettel

Hexner Franciska

kézimunka üzlete

Kossuth Lajos-utca 43. szám.

Fapapucsok

házbá vagy utcára bőr- vagy
plüsslelőrésszel. Csak viszont-
eladóknak, a megnem felelőért
pénzt visszaadom.

Karus Eduard

Zimony.

APOLLO

március 2., 3. és 4-én-
péntek, szombat és vasárnap

Warwick-film!

Királytigris III.

Jimmy Valentine harmadik
kalandja: A frakkos haramia
bűnügyi elbeszítés 4 felv.

a cimszerepben:

ROBERT WARWIK

Ervélünk mindennemű vételre
vagy eladásra szől megfizetésokat.

Hírel vagy egyéb tudósításokat
(információkat) beszerzünk.